

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน
เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
เรื่อง มงคลชีวิต วิชาพระพุทธศาสนา
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
A Development of Computer Assisted
Instruction by Problem Based
For Encourage Analytical Thinking on
Sacred Life In Buddhism Subject
For Pratomsuksa 6 Students.

ประภาทิพย์ อัครกะปัญญาพงศ์*
ไพโรจน์ เบาลใจ**
อุทิศ บำรุงชีพ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง มงคลชีวิต วิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต 3) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียน เรื่อง มงคลชีวิต วิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน

* นิสิตหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

*** อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ใช้การสุ่มแบบกลุ่ม โดยมีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง มงคลชีวิตแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบบประเมิน ความพึงพอใจในการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต และแบบประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องมงคลชีวิต วิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 88.23/85.86 2) มีค่าประสิทธิผลของการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต เท่ากับ 0.68 3) เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องมงคลชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59

คำสำคัญ: บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน/สถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน/ มงคลชีวิต/ การคิดวิเคราะห์

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) develop and evaluate the efficiency of computer assisted instruction by problem based situation for encourage analytical thinking on sacred life in Buddhism subject for Pratomsuksa VI students based on 85/85 efficienciescale 2) study the effectiveness of computer assisted instruction by problem based for encourage analytical thinking on sacred life in Buddhism 3) compare the result of analytical thinking on sacred life in Buddhism subject for Pratomsuksa VI students before- after studied 4) study the satisfaction of students toward computer assisted instruction. The samples for this research were 35 Pratomsuksa 6 students that Studied at Anubarn Muangmai Chonburi School in academic year 2013 by cluster random sampling.

The results of the research findings were as follows: 1) the efficiency of computer assisted instruction by problem based for encourage analytical thinking on sacred life in Buddhism subject for Pratomsuksa 6 students was 88.23/85.86 2) the effectiveness of computer assisted instruction by problem based for encourage analytical thinking on sacred life in Buddhism was 0.683) the comparison result of analytical thinking on sacred life in Buddhism subject for Pratomsuksa 6 students before - after studied was significant at .01 level and 4) the satisfaction of students toward computer assisted instruction was at the highest level mean score

KEYWORDS: computer assisted instruction/problem based learning / Sacred Life In Buddhism/ analytical thinking

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการณ์ปัจจุบันประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านวัตถุ แต่ส่งผลกระทบต่อให้มีความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจ ค่านิยมรวมถึงสภาพสังคม สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเสื่อมทางจิตใจและความถดถอยของสภาพสังคม เช่น คนชราถูกลูกหลานทอดทิ้งให้อยู่อย่างยากลำบาก คนในสังคมขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเอง การรวมกลุ่มกันของวัยรุ่นก่อความวุ่นวาย เต็มตร้อนให้แก่ผู้อื่น เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เกิดจากความเสื่อมทางจิตใจที่มีมากขึ้น สภาพปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงคุณภาพประชากรไทยในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555- 2559) ยังชี้ให้เห็นสภาพปัญหาทางสังคม ปัญหาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการผลิตคนที่มีคุณภาพ อีกทั้งสังคมไทยยังต้องเผชิญกับความเสื่อมถอยทางด้านคุณธรรมจริยธรรม และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, 2554) ซึ่งแนวทางสำคัญในการฟื้นฟูสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน สิ่งสำคัญนั้นคือ “การศึกษา”

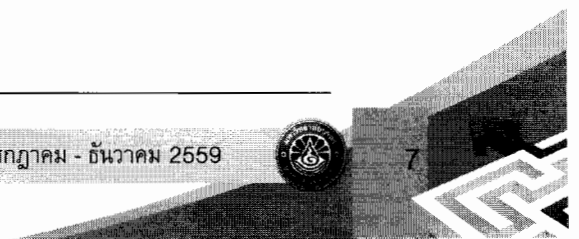
“การศึกษา” เป็นปัจจัยที่จะช่วยให้ทรัพยากรบุคคลได้พัฒนา การศึกษานั้นแบ่งเป็นสองส่วนคือ การศึกษาด้านวิชาการส่วนหนึ่ง กับการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดีใฝ่เจริญ มีปกติละอายชั่วกลัวบาปส่วนหนึ่ง การพัฒนาบุคคลจะต้องพัฒนาให้ครบถ้วนทั้งสองส่วน เพื่อให้บุคคลได้มีความรู้ไว้ใช้ประกอบการ(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, 2534) การศึกษาที่จะช่วยแก้ปัญหาสภาพสังคมไทยปัจจุบันจึงควรพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจให้เกิดคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามขึ้นในจิตใจ เพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของอัมพร สาระพันธ์ (2547, หน้า 2) และไทยภูเขา สุวรรณพันธ์ (2550, หน้า 2) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการให้การศึกษาต้องคำนึงถึงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กันไป เพราะถ้าผู้เรียนมีความรู้สูงแต่ขาดความเจริญทางด้านจิตใจก็จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้ กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของปัญหาการขาดวินัยของคนในชาติตั้งแต่ระดับอนุบาล ระดับประถม และระดับการศึกษาขั้นสูงขึ้นไป เพราะเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมให้มีคุณค่าโดยกำหนดไว้ในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่พยายามมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก มีด้วยกัน 8 ประการ ได้แก่ 1.รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์ สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ ซึ่งตรงกับมงคลที่ 9 มีวินัย ในหลักธรรม มงคลชีวิต 38 การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุขการเป็นพลเมืองที่ดีมีความศรัทธาในหลักธรรมของศาสนาตระหนักรู้คุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมมีความรักชาติและภูมิใจในความเป็นไทยเหล่านี้เป็นทักษะสำคัญและคุณลักษณะซึ่งผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องมีและได้ถูกบรรจุอยู่ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในแปดกลุ่มสาระการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

มงคลชีวิตเป็นธรรมะที่เป็นหนทางไปสู่ความสุข ความเจริญในชีวิต (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542) เป็นธรรมะที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างจริง โดยเนื้อหามงคลชีวิตนั้นได้ถูกบรรจุอยู่ในวิชาพระพุทธศาสนา ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ

ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน อีกทั้งได้อภิปรายและสอบถามจากครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา และรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2555 (กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี, 2555) พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 มงคลชีวิตที่สำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังให้กับผู้เรียนโดย 5 อันดับแรกได้แก่ มงคลที่ 1 ไม่คบคนพาล มงคลที่ 9 มีวินัย มงคลที่ 14 การงานไม่คั่งค้าง มงคลที่ 25 มีความกตัญญู และมงคลที่ 28 เป็นผู้ว่าง่าย โดยนักเรียนในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นวัยที่กำลังจะก้าวเข้าสู่วัยรุ่น เริ่มเรียนรู้ สังเกตสิ่งต่างๆ รอบตัว ด้วยตนเอง ครูจึงควรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นอกเหนือจากการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ เพื่อให้เด็กในวัยนี้ ก้าวเข้าสู่วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่อย่างมีคุณภาพ (สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว, 2555) มงคลชีวิตดังกล่าวนี้ผู้สอนถ่ายทอดโดยเน้นความรู้ความจำ อาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ดังนั้นจึงต้องมีการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดที่เรียกว่า “การคิดวิเคราะห์”

การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะการคิด เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของสิ่งของ เหตุการณ์ การคิดหาเหตุผล แยกแยะองค์ประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เป็นทักษะที่เป็นตัวชี้วัดคุณภาพผู้เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งผลการประเมินการปฏิรูปการศึกษา พบว่า นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะอีกด้านหนึ่งที่สำคัญและต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 251) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ เป็นการใคร่ครวญ ตรikirongอย่างละเอียดรอบคอบแยกเป็นส่วนๆ ในเรื่องราวต่างๆ อย่างมีเหตุผล โดยหาจุดเด่น จุดด้อยของเรื่องนั้น ๆ และเสนอแนะสิ่งที่เหมาะสมอย่างมีความเป็นธรรมและเป็นไปได้ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการคิดวิเคราะห์จึงสามารถกระทำได้โดยการฝึกทักษะการคิดและให้นักเรียนมีโอกาสได้คิดวิเคราะห์สามารถเสนอความคิดของตนและอภิปรายร่วมกันในกลุ่มอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยครูและนักเรียนต่างยอมรับเหตุผลและความคิดของแต่ละคน โดยเชื่อว่าไม่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว ซึ่งความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้านการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับมงคลชีวิตของผู้เรียนนั้น สามารถส่งเสริมและพัฒนาได้จากประสบการณ์และสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งเทคนิคการถ่ายทอดเนื้อหาของผู้สอนที่จะส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ซึ่งสื่อ “บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน” เป็นสื่อหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ (ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2557)

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) นับเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่น่าสนใจที่สามารถช่วยส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถนำเสนอเนื้อหาความรู้แก่ผู้เรียนสามารถทำได้หลายรูปแบบ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนและสนุกสนานกับการเรียนตามแนวคิดของการเรียนรู้ในปัจจุบันที่ว่า “Learning Is Fun” การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก (ขวัญตา ดิสรริยะกุล, 2547, หน้า 14) นอกจากนี้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังส่งเสริมผู้เรียนสามารถศึกษาบทเรียนด้วยตัวเองได้โดยไม่จำกัดเวลา โดยไม่ต้องรอครูหรือเข้าชั้นเรียนหากไม่เข้าใจสามารถดูหรือเรียนซ้ำได้ นอกจากนี้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้นต้องได้รับการออกแบบและสอดแทรกเทคนิคอื่นๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดเนื้อหา ซึ่งเทคนิคการถ่ายทอดเนื้อหาวิธีหนึ่ง ได้แก่ การใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL)

การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน(PBL)เป็นแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (นิรดา บัตนวงศ์, 2552, หน้า 50) ผู้สอนจะต้องนำปัญหามาให้ผู้เรียนได้ศึกษาก่อน แล้วจึงมอบหมายให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกการค้นคว้าและได้ความรู้(ศิริพันธ์ุ ศิริพันธ์ุ และยุพาวรรณศรีสวัสดิ์,2554, หน้า 105) ผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง การสร้างความรู้เกิดจากการเรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และเกิดจากการซึมซับประสบการณ์ใหม่ และปรับโครงสร้างสติปัญญาให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่ และสอดคล้องทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการค้นพบของบรูเนอร์ (Bruner) ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ที่แท้จริงมาจากการค้นพบของแต่ละบุคคล (วันดี ต่อเพ็ง, 2553, หน้า 3) สถานการณ์ปัญหาดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องกับสิ่งใกล้ตัวของผู้เรียนจะช่วยให้สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ สื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และทำความเข้าใจในหลักกรรม อีกทั้งการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐานให้มีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง มงคลชีวิต วิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐานเรื่อง มงคลชีวิต วิชาพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐานเรื่อง มงคลชีวิต วิชาพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียน เรื่อง มงคลชีวิต วิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องมงคลชีวิตมีค่าสูงกว่า 0.70
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อใช้เป็นสื่อเสริมการสอน เรื่อง มงคลชีวิต ในวิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนครั้งนี้มีลักษณะใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน มีเนื้อหาเกี่ยวกับมงคลต่าง ๆ โดยคัดเลือกมาจำนวน 5 มงคล จาก 38 มงคลชีวิต ได้แก่

- ตอนที่ 1 มงคลที่ 1 เรื่อง ไม่คบคนพาล
- ตอนที่ 2 มงคลที่ 9 เรื่อง ความมีวินัย
- ตอนที่ 3 มงคลที่ 14 เรื่อง ทำงานไม่คั่งค้าง
- ตอนที่ 4 มงคลที่ 25 เรื่อง มีความกตัญญู
- ตอนที่ 5 มงคลที่ 28 เรื่อง เป็นคนว่าง่าย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มี 5 ห้อง จำนวนนักเรียน 153 คนโดยจัดชั้นเรียนแบบละความสามารถของนักเรียนทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน 35 คน ได้จากการสุ่มโดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง มงคลชีวิตโดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ค่าดัชนีประสิทธิผล คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 1. ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์
- 2. เป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องอื่นๆ ต่อไป

ขั้นตอนการวิจัย

- 1. อธิบายขั้นตอนและวิธีเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- 2. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อวัดพื้นฐานความรู้ เรื่อง มงคลชีวิต และทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
- 3. ทำการทดลอง โดยใช้ผู้เรียน เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี ปีการศึกษา 2556 จำนวน 35 คน เรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างนั่งเรียนจากคอมพิวเตอร์ 1 คน ต่อ 1 เครื่อง ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้กลุ่มตัวอย่างฟัง จากนั้นเริ่มทดลองเรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และ

ทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในบทเรียน โดยใช้เวลาดทดลองเรียนครั้งละ 1 ชั่วโมง ต่อวัน เป็นเวลา 1 สัปดาห์

4. เมื่อกลุ่มทดลองศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสร็จ ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

5. นำแบบประเมินความพึงพอใจทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

6. เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดแล้วนำผลการทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน แบบฝึกหัดไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง มงคลชีวิต
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
4. แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต
5. แบบประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต มีประสิทธิภาพ $E_1 = 88.23$ และ $E_2 = 85.86$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 85/85

2. การหาประสิทธิผลของการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต มีค่าประสิทธิผล เท่ากับ 0.68

3. การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง มงคลชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การหาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง มงคลชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต วิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเริ่มจากวางแผนและกำหนดขั้นตอนในการพัฒนาบทเรียน ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าใจสาระสำคัญ โครงสร้างเนื้อหา กำหนดเนื้อหาและรูปแบบของบทเรียน ให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเขียนบทรวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการวัดประเมินผล หากคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านเทคนิคตรวจและปรับปรุงแก้ไข พบว่า

1. ผลการประเมินคุณภาพบทเรียน มีประสิทธิภาพ $E_1 = 88.23$ และ $E_2 = 85.86$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 85/85 คุณลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาและนิทานให้สอดคล้องกับเนื้อหาของมงคลชีวิตทั้ง 5 มงคล อีกทั้งมีแบบทดสอบระหว่างเรียนทุกหน่วย ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ตามความถนัดและความสามารถ เกิดการเรียนรู้ในแบบรายบุคคลในการเรียนรู้เนื้อหาผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนโดยตรง และทำแบบทดสอบระหว่างบทเรียนที่อยู่ท้ายเรื่องแต่ละเรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สามารถจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น นอกเหนือจากการศึกษาจากนิทานในแต่ละหน่วยซึ่งสอดคล้องกับ Heinich และคณะ (1999, pp.212 - 215) อ้างถึงใน รัตรี พิชัยพงศ์, 2552, หน้า 22) ได้กล่าวว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนรูปแบบการสอน (Tutorial instruction) บทเรียนลักษณะนี้จะเสนอเนื้อหาความรู้เป็นเนื้อหาย่อย ๆ ในรูปแบบข้อความ ภาพเสียงหรือทุกรูปแบบรวมกัน บทเรียนลักษณะนี้จะเป็นบทเรียนขั้นพื้นฐานของการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ใช้ในการสอนได้เกือบทุกรายวิชา เหมาะสมในการเสนอเนื้อหาข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้านกฎเกณฑ์หรือด้านวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ และยังสอดคล้องกับ ลัดดา ศุขปรีดี (2548, หน้า 35) ที่ได้กล่าวว่า คอมพิวเตอร์มีมิติมีเดีย มีคุณสมบัติเด่นที่สามารถรวบรวมสื่อที่เป็นข้อความ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียงและการจำลองสถานการณ์ทำให้สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน โดยผู้เรียนสามารถรับข้อมูลผ่านช่องทางการรับรู้ด้วยการมองเห็น และการฟังเสียง การฝึกปฏิบัติหรือโต้ตอบได้ เป็นการเพิ่มพูนช่องทางการรับรู้ที่ทำให้เข้าใจเนื้อหาสาระได้มากยิ่งขึ้น

2. ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องมงคลชีวิต พบว่าผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ $E_1 = 88.23$ และ $E_2 = 85.86$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 85/85 ที่กำหนด การหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่วัดออกมาพิจารณาจากร้อยละการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน กับร้อยละการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มาก ยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากทั้งนี้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนำเสนอในลักษณะของนิทาน ทำให้ผู้เรียนได้คิดและเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น โครงสร้างบทเรียนมีลักษณะเนื้อหาที่เข้าใจง่าย แบบทดสอบระหว่างบทเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความชัดเจนในคำถามและมีจำนวนข้อของแบบทดสอบระหว่างบทเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความเหมาะสม ดังนั้นผู้เรียนจะมีความแตกต่างกันก็สามารถเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิตได้ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียน ทบทวนด้วยตนเองตามความสนใจและความสามารถ และสามารถออกจากบทเรียนได้ตลอดเวลาตามความต้องการนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชร ใยระยอง (2549, หน้า 94 - 95) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.83/81.58 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ เนื่องจาก การสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้ดำเนินไปตามวิธีการสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์และศึกษาเนื้อหา นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสามารถและความสนใจของแต่ละคน จัดลำดับเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนย่อย ๆ ตัวบทเรียนมีทั้งข้อความ รูปภาพเสียงและแบบฝึกหัดช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความอยากรู้ อยากเห็น

3. ประสิทธิภาพของการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต มีค่าเท่ากับ 0.68 หมายความว่า หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแล้ว มีคะแนนหลังเรียนเพิ่มมากขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต ตามหลักการสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผสมผสานรูปแบบการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร ภาพนิ่ง เสียง ภาพเคลื่อนไหว มาทำงานร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ทบทวนบทเรียนหรือเนื้อหาได้ด้วยตนเองจากแบบทดสอบระหว่างบทเรียน ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียนรู้ เกิดความกระตือรือร้น สนใจในการเรียน และผลของประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มีค่าเท่ากับ $E_1 = 88.23$ และ $E_2 = 85.86$ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิบูล ปักษ์สังคะเนย์,เนตรชนก จันทรสว่างและสุรทิน นาราริรมย์(2554, หน้า 29 - 37) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ชีวิตพีช และสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.55 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์เลิศ โภควัตร (2550, หน้า 105)ที่ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย บนซีดี - รอม เรื่อง เอกภพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.67 จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความรู้มากขึ้น

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง มงคลชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 17.17 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเท่ากับ 11.06 เนื่องจากว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วยตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียง มีผลทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนมากขึ้น และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอังคณา เบญญิสေး (2551, หน้า 53 - 58) ได้ศึกษาการสร้างชุดการสอนพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากหนังสือเรียนภาษาพาที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อสร้างชุดการสอนพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากหนังสือเรียนภาษาพาที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวิล ไกรรัมย์, พรพิมล พงศ์สุวรรณ, สมหมาย ปะติตั้งโชและสมศักดิ์ จิวพัฒนา (2554, หน้า 844 - 849) ที่ได้วิจัยเรื่อง การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องดาราศาสตร์และอวกาศระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การหาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง มงคลชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 15.97 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเท่ากับ 10.51โดยในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องมงคลชีวิตจะมีทานใช้กระตุ้นความสนใจ ใคร่รู้ เป็นเรื่องราวที่ทำให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากนิทาน ไปสู่นิเวศบทเรียน และสามารถนำความรู้จากบทเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังมีแบบทดสอบระหว่างบทเรียนเพื่อช่วยทบทวนและเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับดลยา แดงสมบูรณ์ (2551, หน้า 27) ที่ได้สรุปความหมายของการคิดวิเคราะห์ ไว้ว่าหมายถึง

ความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ เรื่องราว เหตุการณ์ หรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญ ความสัมพันธ์ และหลักการอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจและแก้ปัญหา และสูมาลี หมวดไธสง (2554, หน้า 25) ยังได้กล่าวว่า การคิดเชิงวิเคราะห์นั้นมีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมาก การคิดเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะการคิดที่สามารถพัฒนาได้ ตั้งแต่วัยเด็กเล็กไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดได้ด้วยตัวเอง เกิดความสำเร็จในการเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้ที่ดีต้องเป็นเรื่องของการรู้จักคิด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา วกักดีเพชร (2555) ซึ่งได้ศึกษา การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ 4 MAT ร่วมกับการคิดแบบอริยสัจ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ 4 MAT ร่วมกับการคิดแบบอริยสัจ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องมงคลชีวิต ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนี้ มีลักษณะการนำเสนอเนื้อหาที่ผสมกับภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว มีนิทานที่ช่วยเพิ่มความสนใจของผู้เรียน ดึงดูดความสนใจ ช่วยให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการศึกษาเนื้อหาบทเรียน เรื่องมงคลชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับเพียงพร ยะสะเนพ (2552, หน้า 11) ที่กล่าวถึงคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้ว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนคือการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยบทเรียนและการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากคอมพิวเตอร์ซึ่งมีรูปแบบตัวหนังสือสี และภาพกราฟิกสวยงาม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับคอมพิวเตอร์ และสามารถทราบผลการเรียนของนักเรียนว่าบรรลุถึงเกณฑ์ที่ตั้งหรือไม่มีการเสริมแรงจูงใจในการเรียนให้กับผู้เรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิตนี้เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนจะสามารถตรวจคำตอบได้ทันที ซึ่งการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนได้ถูกต้องจะช่วยเสริมแรงให้แก่ผู้เรียน แต่หากผู้เรียนตอบผิด ก็สามารถย้อนกลับไปเรียนเนื้อหาได้ใหม่เพื่อสร้างความเข้าใจมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้เรียนจึงมีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง มงคลชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้สอดคล้องกับวรรณ ลำอานงค์ (2553, หน้า 9) ที่ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้ศึกษาค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การออกแบบและพัฒนา

1.1.1 ออกแบบหน้าเมนูหลักให้มีสัญลักษณ์แสดงให้ผู้เรียนทราบว่าได้เรียนบทเรียนใดไปแล้วบ้าง เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน

1.1.2 ควรเพิ่มเติม ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวที่ใช้ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหา รวมถึงสื่อดิจิทัล และสีพื้นหลังใช้สีสบายตาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ในเนื้อหามากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการนำไปใช้

1.2.1 ในการให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ครูผู้สอนต้องคอยดูแล ความเรียบร้อย เป็นผู้ให้คำแนะนำเมื่อผู้เรียนเกิดข้อสงสัย

1.2.2 การศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนควรให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง 1 คนต่อ 1 เครื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจบทเรียน นำความรู้ที่ได้จากเนื้อหาบทเรียนไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ หรือวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างมาก เช่น หน้าที่พลเมือง ประวัติศาสตร์ เป็นต้น ได้วิจัยพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในลักษณะนำเสนอ เนื้อหาและมีแบบทดสอบระหว่างเรียน รวมถึงมีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ผู้เรียน เกิดแรงบันดาลใจ กระตือรือร้นในการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามลำดับ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. (2555). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. ชลบุรี : โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี
- ขวัญตา ดิสริยะกุล. (2547). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการผลิตกระดาษจากเยื่อ ใบสับปะรด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณรงค์เลิศ โภควัตร. (2550). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย บนซีดี – รม เรื่อง เอกภพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท. สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
- ดลยา แดงสมบุรณ์. (2551). *การศึกษาผลการพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการแสวงหา และค้นพบความรู้ด้วยตนเองประกอบการประเมินตามสภาพจริง สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไทยภุษา สุวรรณพันธ์. (2550). *ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน อนุบาลวัดโคกท่าเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตดา บัตนวงศ์. (2552). *เปรียบเทียบผลการใช้วิธีสอนโดยการใช้ปัญหาเป็นฐานกับวิธีสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อทักษะชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2557). การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- พิกุล บัณฑิตสังคะเนย์, เนตรชนก จันท์สว่างและสุรทิน นาราภิรมย์. (2554). การพัฒนาบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ชีวิตพืชและสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5(1), 29 – 38.
- เพียงพร ยะสะนพ. (2552). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง *Local Festivals* วิชา ๐31204 ภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ภูมิพลอดุลยเดช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2534). สุนทรพจน์ในวันรับปริญญา. มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมี บุคส์พับลิเคชั่นส์.
- ราตรี พิชัยยงค์. (2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำวิชา หลักภาษาไทยโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบการ์ตูน เรื่องชนิดภาพเคลื่อนไหว ที่มีรูปแบบการสรุปเนื้อหา 2 แบบ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ลัดดา สุขปรีย์ดี. (2548). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง แสงและสี. วารสาร ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา, 17(1), 27-38.
- วรวรรณ สำอางค์. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องแรงและการเคลื่อนที่สำหรับนักเรียนชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัย และประเมินผลทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วัชรระ เยียระยงค์. (2549). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันดี ต่อเพ็ง. (2553). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไล เกรัมย์, พรพิมล พงศ์สุวรรณ, สมหมาย ปะติตั้งโช และสมศักดิ์ จิวพัฒนา. (2554). การใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องดาราศาสตร์และอวกาศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ใน การประชุม วิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 23(หน้า 844-849). มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิริพันธ์ุ ศิริพันธ์ุและยุพาวรรณ ศรีสวัสดิ์. (2554). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : วิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. (หน้า 104 – 112). 3(1), 104 – 112.

- สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว. (2555). *แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ 2555 - 2559*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). รายงานการติดตามความก้าวหน้าในการจัดการแหล่งเรียนรู้ ปี 2549 - 2550. กรุงเทพฯ : เพลิน สตูดิโอ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุจิตรา วรกิจเพชร. (2555). *การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ 4 MAT ร่วมกับการคิดแบบอริยสัจ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุมาลี หมวดไธสง. (2554). *ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกระบวนการทางวิทยาศาสตร์นอกห้องเรียน*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อังคณา เบ็ญไธ้ะ. (2551). *การสร้างชุดการสอนพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากหนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อัมพร สาระพันธ์. (2547). *ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.

